

tolkning af Loven mulig krænte den Enkeltes Ret. Forsaavidt troer jeg altsaa, man maa for- kaste det Forslag, der er fremkommet, fordi det ikke paa en fyldestgjørende Maade ordner For- holdet. Jeg troer ogsaa, at der er en stor Ulempe ved dette Forslag, nemlig den Anviis- ning, der er givet paa Pulpiturer. Det vil vistnok være de ærede Medlemmer bekendt, at ikke saa af vore skønneste Kirker ere bleve i højeste Grad vanzirede ved Bygning af Pul- piturer, og at det netop i de senere Aar har været med en sær Forskærlighed, at de, der havde Sands for Kirkens Skønhed, have ned- revet Pulpiturerne for at bringe mangen en smuk Kirke igjen i dens tidligere Skikkelse. Det er ingenlunde saaledes, som den ærede Rigs- dagsmand sagde, idetmindste efter hvad jeg har kunnet erfare om disse Pulpiturer, den til- tagende Kirkegang, der har foranlediget dem, nei, det er fordi de Fornemme paa Landet og i Byerne ikke have havt Lyst til at sidde ved Siden af Almuesmænd, at man har bygget disse Pulpiturer op i Kirken, som baade tage Lyset bort og vanzire. Jeg maa derfor tilraade, at man forkaster Forslagene. Hvorledes vil For- holdet da stille sig; da lader man det afgjøre ligesom hidtil paa den simpleste og i mine Tanker humaneste Maade. Paa enkelte Steder, hvor Kirkerne ere i høj Grad faldefærdige og trænge til Ombygning, kan Kirkeeieren mulig ved samme Leilighed komme til at udvide den, uden at det er nødvendigt, at Staten styder Noget til. Men i andre Tilfælde — naar vi f. Ex. see hen til en ny Handelsplads som Band- holm, der efterhaanden rejser sig til en By og kan kræve en Kirke for sig alene, men hvor der ikke er en eneste Tiendehyende — vilde det da ikke være i allerhøjeste Grad uretfærdigt, om Beboerne vilde sige til Kirkeeieren: vi kunne ikke rummes i Kirken, vær saa god at udvide den, saa at vi kunne faae Plads. Administra- tionen vilde da vanstellig kunne paalægge Kirke- eieren en stor Skat. Billighed vilde kræve, at den Menighed, der havde dannet sig, hidrog Sit, og muligviis kunde der for Regjering og Rigs- dag være Anledning til at yde Bidrag af Stats- kassen til at bygge Kirken. Skulde Admini- strationen i den Grad være ubillig, at den i slikt Tilfælde uden Videre vilde paalægge

Kirkeeieren at opbygge Kirken, da er jeg over- beviist om, at den ærede Minister fra Dom- stolene vilde faae et ganske andet Resultat, end han har ventet, idet han formeente, at Dom- stolene vilde paalægge Kirkeeieren uden videre at ombygge Kirken. Der er ogsaa mange Til- fælde, hvor en slikt Forordning kunde føre til, at Kirkeeierne maatte ganske opgive deres Eien- domsret, ligesom det ogsaa ofte vilde indtræffe, at de selv med deres bedste Villie ikke vilde være istand til at udføre, hvad der blev paa- lagt dem. Vi maae nemlig erindre, at ved Ga- ver eller Legater oftere Enker eller ugifte Pi- ger kunne eie Kirketiende, i hvilken de maatte have en lille Part; naar da Capitalen kræves til kirkeligt Diemed, vil det let træffe, at ved- kommende Eier ikke har Midler ihænde til at efterkomme Forlangendet, selv om det var be- rettiget, og i saadanne Tilfælde forekommer det mig at være billigt, at Staten forskyder Be- løbet, imod at en vis forholdsvis Deel af Tienden indeholdes for at give Statskassen Erstatning for det Ublagte. I det Hele taget troer jeg, at dette Forhold ordnes bedst paa den Maade, at Administrationen i ethvert en- kelt Tilfælde forhandler med Kirkeeieren; kunne de ikke blive enige, maae Domstolene træde til for i ethvert enkelt Tilfælde at afgjøre, om denne Pligt paahviler Eieren eller ikke, hvor- imod jeg troer, at det vilde være haardt, om Administrationen skulde have Ret til at fordre Ombygningen af Kirker, uden at det ved Dom kunde blive afgjort, hvem der skulde betale den.

Høgsbro: Jeg havde ønsket, at det foreliggende Lovforslag havde maattet gjennem- gaae temmelig indgribende Forandringer, hvis der overhovedet i dette Delskik skulde udkomme en Lov i denne Retning, men efterat det ærede Thing har nægtet Nedsættelsen af et Udvalg, har jeg ikke troet, at sliige Ændringer vilde gaae igjennem, og jeg har derfor indskrænket mig til et Par temmelig ubetydelige og uskyldige, som jeg haaber, Alle maatte kunne enes om. Den ene Ændring gaaer blot ud paa, at Betegnelsen „Kirkeeier“ forandres til „Tiendeeier“; denne Forandring falder vistnok paa en heel Deel forskellige Paragrapher og paa forskellige Linier i samme Paragraph, men,